

**Bosna i Hercegovina
Agencija za rad i zapošljavanje
Bosne i Hercegovine
S A R A J E V O**

**Bosnia and Herzegovina
Labor and Employment Agency of
Bosnia and Herzegovina
S A R A J E V O**

**Босна и Херцеговина
Агенција за рад и запошљавање
Босне и Херцеговине
С А Р А Ј Е В О**

**Bosnia and Herzegovina
Labor and Employment Agency of
Bosnia and Herzegovina
S A R A J E V O**

STATISTIČKI INFORMATOR

- pregled stanja tržišta rada u BiH -

**I kvartal
2009.**

Broj 11.

1. Karakteristike tržišta rada u Bosni i Hercegovini

Registrovana zaposlenost i nezaposlenost¹

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u **martu 2009. godine**, broj zaposlenih osoba u pravnim licima u BiH iznosio je 723.575², a od toga 288.642 žene. U odnosu na februar 2009. godine, broj ukupno zaposlenih u pravnim licima smanjio se za 0,4%, dok je broj zaposlenih žena ostao isti. **Stopa registrovane nezaposlenosti za mjesec mart 2009. godine iznosi 40,5%** i veća je od one u februaru za 0,1 postotni poen.

Tabela 1. Pregled registrovane zaposlenosti i nezaposlenosti u BiH po polu

	III. 2009.		II. 2009.		Indeksi III. 2009. II. 2009.	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
Ukupno zaposleni	723 575	288 642	726 741	288 655	99,6	100,0
Ukupno nezaposleni	493 250	249 377	491 672	248 448	100,3	100,4
Stopa registrovane nezaposlenosti	40,5	46,4	40,4	46,3		

Prema podacima zavoda i službi zapošljavanja u **Bosni i Hercegovini sa 31.03.2009. godine na evidencijama je prijavljeno 493.338 nezaposlenih lica**, što u odnosu na 28.02.2009. godine predstavlja povećanje za 1.541 lice ili 0,31%.

Registrovana nezaposlenost u Bosni i Hercegovini (31.03.2009.)

Bosna i Hercegovina – 493.338

Federacija BiH – 343.317

Republika Srpska – 138.210

Brčko Distrikt BiH – 11.811

Polna struktura registrovane nezaposlenosti

Od ukupnog broja lica koja traže zaposlenje, **njih 249.396 ili 50,55% su žene**. Broj registrovanih nezaposlenih žena je veći za 935 ili 0,38% u odnosu na predhodni mjesec. Prvi put zaposlenje traži 131.486 žena ili 52,72% od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih žena u BiH.

Kvalifikaciona struktura registrovane nezaposlenosti

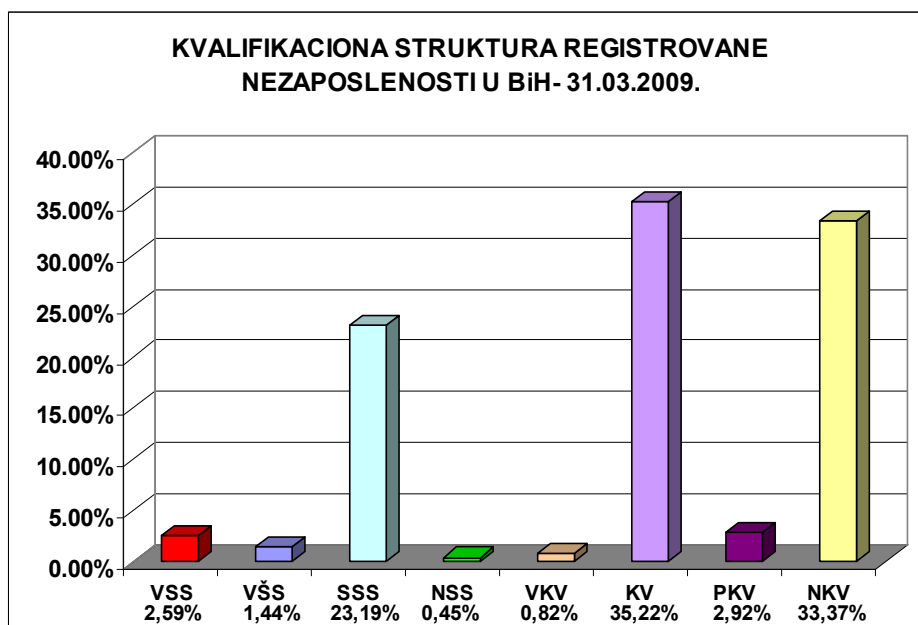
Kada posmatramo kvalifikacionu strukturu nezaposlenih lica u BiH, zaključno sa 31.03.2009. godine, **najveći broj evidentirane nezaposlenosti su lica sa trećim stepenom obrazovanja (KV 173.758 ili 35,22%), te NKV radnika 164.605 ili 33,37%**.

¹Izvor: Agencija za statistiku BiH, Saopštenje—Zaposleni po djelatnostima u martu 2009., Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH.

²Na osnovi polugodišnjeg istraživanja s punim obuhvatom RAD-15, stanje 30. septembar 2008., početkom marta ove godine napravljena je korekcija objavljenih podataka o zaposlenima u pravnim osobama, dobivenih mjesečnom istraživanjem RAD-1. Stoga su podaci od aprila 2008. do septembra 2008. konačni, a za ostale mjeseci 2008. i tri mjeseci 2009. privremeni.

Od ukupnog broja registrovane nezaposlenosti, lica sa fakultetskim obrazovanjem (VSS i VŠS) čine 19.858 ili 4,03%.

U ukupnom broju lica sa višom i visokom stručnom spremom, učešće žena je u iznosu od 12.293 ili 61,90%.

Ulasci i izlasci iz registrovane nezaposlenosti

Od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih lica u martu 2009. godine, novoprijavljenih lica koja traže posao je bilo 14.772, a broj lica brisanih sa evidencije zavoda i službi zapošljavanja je 13.263.

Od ukupnog broja brisanih lica sa evidencije u martu 2009. godine, njih 6.478 ili 48,84% je brisano sa evidencije po osnovu zapošljavanja.

U martu 2009. godine, poslodavci su zavodima i službama zapošljavanja u BiH prijavili 2.329 potreba za zapošljavanjem novih radnika, a istovremeno registrovano je 5.904 lica kojima je prestao radni odnos.

Materijalno-pravna zaštita nezaposlenih

U skladu sa važećim zakonskim propisima, u martu 2009. godine novčanu naknadu koristilo je 12.288 lica ili 2,49% od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih lica. U istom periodu 2008. godine novčanu naknadu koristilo je 8.929 lica. Primjetno je da je u odnosu na prošlu godinu došlo do povećanja broja korisnika novčane naknade i to za 3.359 lica, što ukazuje na povećan broj lica kojima je prestao radni odnos.

Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarilo je 313.349 lica ili 63,52% od ukupno registrovane nezaposlenosti u BiH.

2. Zapošljavanje stranih državljana u BiH u 2008. godini

U Bosni i Hercegovini u 2008. godini ukupno je izdato 2.993 radne dozvole stranim državljanima, od čega je u Federaciji Bosne i Hercegovine izdato 1.650 dozvola, u Republici Srpskoj 933 i u Brčko Distriktu BiH 410 radnih dozvola.

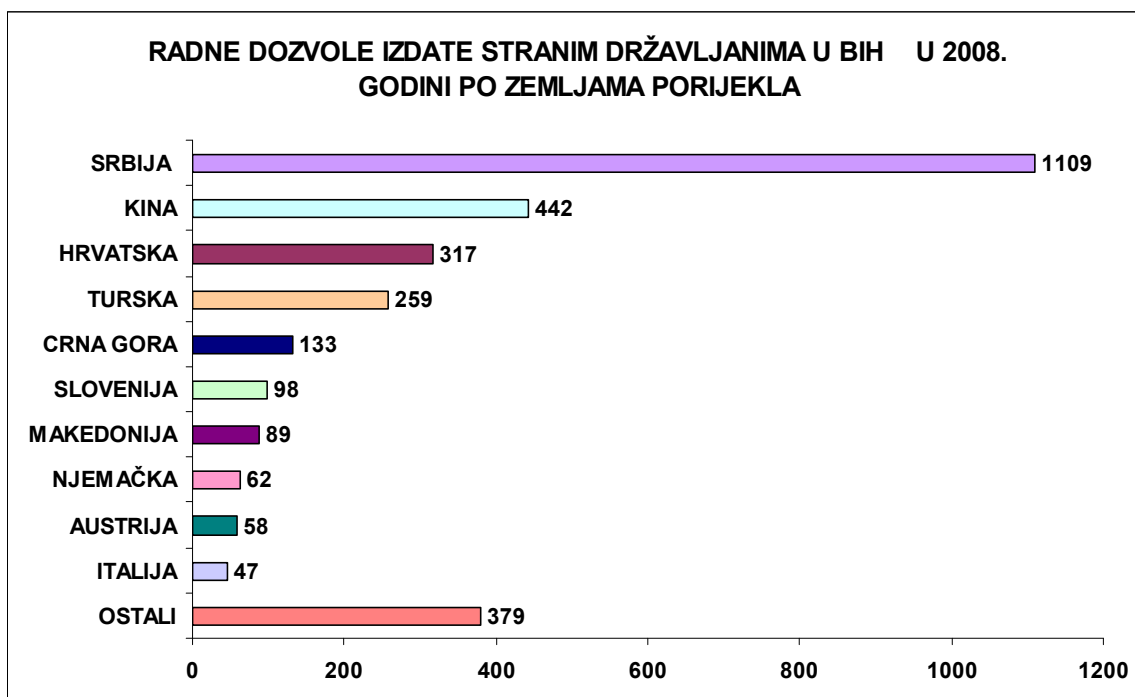
Tabela 2. Pregled izdatih radnih dozvola stranim državljanima u BiH u 2008. godini

Bosna i Hercegovina	2.993
Federacija BiH	1.650
Republika Srpska	933
Brčko Distrikt BiH	410

U Federaciji BiH, najviše radnih dozvola izdato je državljanima Srbije (410), Hrvatske (252), Turske (219), Kine (172) i Crne Gore (90).

U Republici Srpskoj, najviše radnih dozvola izdato je državljanima Srbije (618), Hrvatske (54), Kine (46), Rusije (35) i Crne Gore (27).

U Brčko Distriktu BiH, najviše radnih dozvola je izdato državljanima Kine (224), Srbije (81), Turske (40), Makedonije (19) i Crne Gore (16).

U 2008. godini usvojen je Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu (Službeni glasnik BiH, broj 36/08.). U skladu s tim donesena je **Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2009. godinu.**

Tom odlukom regulisano je da **ukupna godišnja kvota radnih dozvola za produženje i novo zapošljavanje stranaca u BiH iznosi 2.580 radnih dozvola**, od čega se na Federaciju BiH odnosi 1.140, na Republiku Srpsku 800 i na Brčko Distrikt BiH 640. **Godišnja kvota za produženje već izdatih radnih dozvola iznosi 1.745, a za novo zapošljavanje stranaca u BiH 835 radnih dozvola.**

U skladu sa ovom Odlukom definisano je i kvartalno praćenje izdavanja radnih dozvola strancima.

Tabela 3. Pregled izdatih radnih dozvola stranim državljanima u BiH u I kvartalu 2009. godine

	Ukupno izdate radne dozvole			Nove radne dozvole			Produžene radne dozvole		
	I kvartal	Ukupno kvota za 2009. godinu	% u odnosu na ukupnu kvotu	I kvartal	Ukupno kvota za 2009. godinu	% u odnosu na ukupnu kvotu	I kvartal	Ukupno kvota za 2009. godinu	% u odnosu na ukupnu kvotu
BIH	450	2.580	17,44%	192	835	22,99%	258	1.745	14,79%
FBIH	134	1.140	11,75%	29	290	10,00%	105	850	12,35%
RS	232	800	29,00%	136	400	34,00%	96	400	24,00%
BD BIH	84	640	13,13%	27	145	18,62%	57	495	11,52%

U Bosni i Hercegovini je, u periodu 01.01.- 31.03.2009. godine, ukupno izdato 450 radnih dozvola za produženje i novo zapošljavanje stranaca. Od toga je u Federaciji Bosne i Hercegovine izdato 134 radne dozvole, Republici Srpskoj 232 radne dozvole i Brčko Distriktu BiH 84 radne dozvole.

U istom periodu ukupno je produženo 258 već izdatih radnih dozvola, od čega u Federaciji Bosne i Hercegovine 105, Republici Srpskoj 96 i Brčko Distriktu BiH 57 radnih dozvola.

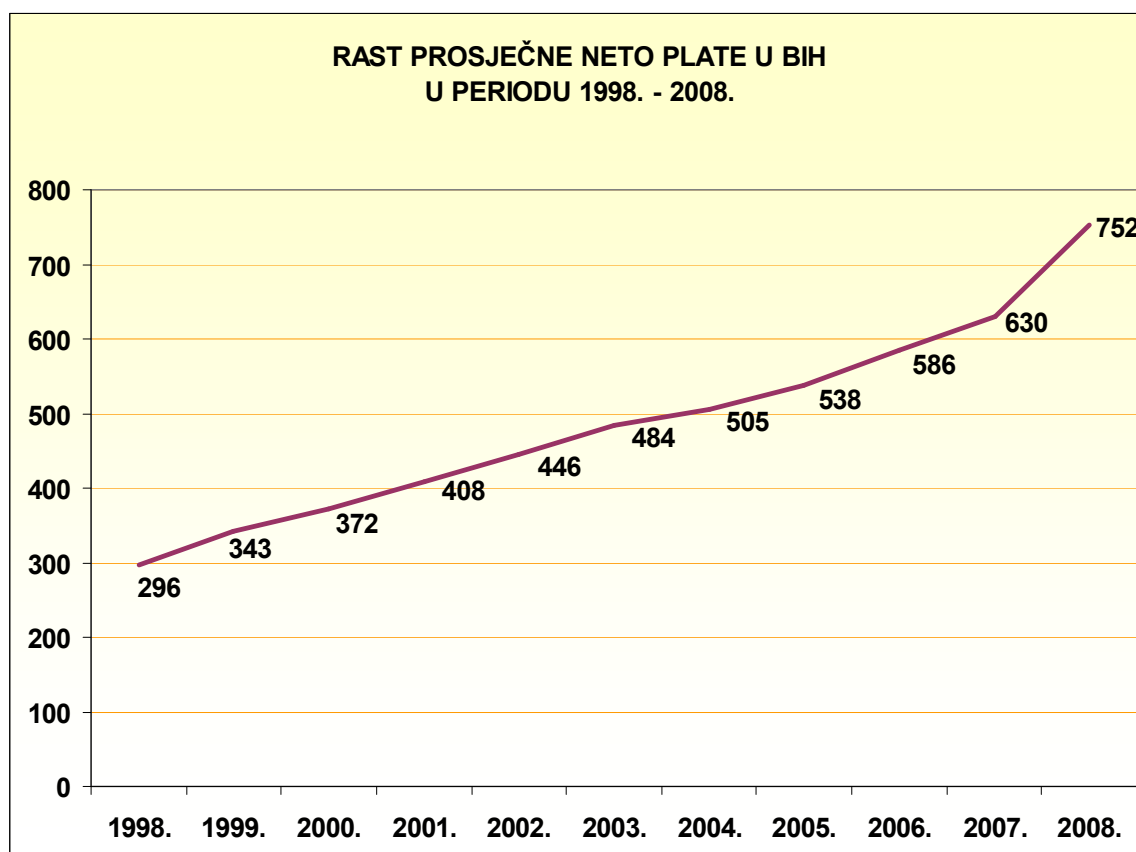
Za novo zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini u posmatranom periodu izdato je 192 radne dozvole, od čega u Federaciji Bosne i Hercegovine 29, Republici Srpskoj 136 i Brčko Distriktu BiH 27 radnih dozvola.

3. Kretanje visine plata u Bosni i Hercegovini

Značajan rast plata, zabilježen u prethodnim godinama, nastavljen je i u 2008. godini. Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini za 2008. godinu je 752 KM, što je povećanje od 19,4% u odnosu na prethodnu godinu. Rast plata ubrzan je u poređenju sa godišnjom stopom rasta GDP-a za 2008. godinu (5,5%).

Tabela 4. Iznos prosječne neto plate u Bosni i Hercegovini, entitetima i Brčko Distriktu BiH za period 1998-2008.³

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
BiH	296	343	372	408	446	484	505	538	586	630	752
Federacija BiH	329	374	413	444	483	524	533	558	603	662	751
Republika Srpska	170	216	275	309	347	379	423	465	521	522	755
Brčko Distrikt BiH	-	-	-	-	676	695	707	671	674	685	729

³Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku i Zavod za statistiku Republike Srpske

Za prvi kvartal 2009. prosječna neto plata po zaposlenome iznosila je 788 KM, a u prvom kvartalu 2008. godine iznosila je 706 KM što ukazuje da je prosječna neto plata u prvom kvartalu 2009. godine veća za 11,6% u odnosu na isti period prethodne godine⁴.

Tabela 5. Prosječne isplaćene neto plate u BiH za I kvartal 2009.

	I-III. 2009.	I-III. 2008.	Indeksi <u>I-III. 2009.</u> <u>I-III. 2008.</u>
	<i>I kvartal</i>	<i>I kvartal</i>	
Ukupno	788	706	111,6

Napomena: U izradi ove publikacije korišteni su podaci od sledećih institucija: Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku FBiH, Republički zavod za statistiku Republike Srpske.

IZDAVAČ: Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine,
Đoke Mazalića broj 3,
71000 Sarajevo,
Bosna i Hercegovina,
Telefon: (+ 387 33) 208-252,
Fax: (+ 387 33) 209-475,
E-mail: agenrzbh@bih.net.ba
Web: www.agenrzbh.gov.ba

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka navedu izvor.